

Novinky ve věcném zpracování 2017

Seminář paměťových knihoven 23. 11. 2017

- Vyjadřují formu nebo žánr dokumentu
- 1999-2003 povinný údaj pro formu/žánr u speciálních dokumentů v poli 608 (Unimarc)
- 2004 – pouze jako nepovinný údaj
- 2013 – pole 655 Forma/žánr (FD) – povinný údaj pro minimální záznam pro SK
- 2013 – pole 650 Věcné téma
  - Doporučené pro speciální knihovny
  - Povinné pro úplný záznam

Formální deskriptory

- Soubor FD vznikl v 90. letech 20. století
- V současnosti má kolem 2 000 záznamů

Formální deskriptory

- **Struktura autoritního záznamu FD**
  - Preferovaná forma v záhlaví
  - Variantní formy v odkazech viz. a viz. též
  - Hierarchické vazby – zatím nepříliš užívané
  - Notace MDT
  - Anglický ekvivalent
  - Poznámky

Formální deskriptory

- 001 fd692820
- 005 20171122153854.4
- 040 ## \$aABA001\$bcze
- 080 \$a(084.3.035)904\$c formální znak\$2MRF_2003
- 080 \$a912.43:904\$c hlavní znak\$2MRF_2003
- 155 \$areprodukce starých map\$7fd692820
- 555 \$amapová faksimilia\$7fd132799
- 555 \$astaré mapy\$7fd674099

Formální deskriptory

- 001 fd163935
- 005 20171122154740.4
- 040 ## \$aABA001\$bcze\$dABA001
- 080 \$a(082)\$2MRF_2003
- 155 \$asborníky\$7fd163935
- 455 #4 \$asborníky (obecně)\$0o
- 455 #4 \$asborníky více autorů\$0o
- 680 \$iSborníky prací více autorů. V případě sborníku odborných prací se přidělí anglický ekvivalent "papers of several authors", v případě kulturně-historických či literárně zaměřených sborníků se přidělí anglický ekvivalent "miscellanea".
- 775 \$amiscellanea\$2eczenas
- 775 \$apapers of several authors\$2eczenas

Formální deskriptory

- Doporučení NK a Pracovní skupiny pro věcné zpracování
  - Označení FD je významné pro zpřístupnění všech typů dokumentů
    - Beletrie
    - Speciální dokumenty
  - Podpora fasetové navigace a klasifikace v discovery systémech – efektivní redukce objemu výsledků relevantních dokumentů
  - Analýza současného stavu a srovnání s mezinárodní praxí => okruhy problémů k řešení:

Formální deskriptory

- 1. zásada věcného zpřístupnění není důsledně dodržována
- O čem dokument je (aboutness)
  - Věcné téma pole 650
- Co dokument je (isness)
  - Formální deskriptor (forma/žánr) pole 655

Problémy 1

- Informace o formě/žánru jsou uloženy v poli pro věcné téma
  - Hudební díla (symfonie, koncerty, operní árie, mše...)
  - Rekreační díla (křížovky, sudoku, karetní hry, společenské hry...)
  - Vzdělávací dokumenty (učební osnovy...)
  - Náboženská díla (biblické příběhy...)
  - Sbírký citátů... (citáty, přísloví...)

Problémy 1

- Řešení
  - Vytvořit nové autoritní záznamy FD
  - Opravit BIB záznamy přesunem jednoduchých termínů z VT do FD
  - Záznamy s navěšenými doplňky nejprve „očistit“ = doplňky převést do relevantních polí (648 chronologický údaj, 650 věcné téma, 651 geografický údaj)
  - Přesunout očištěné termíny z VT do FD

Problémy 1

- 2 aktualizace souboru formálních autorit
- Doporučení Pracovní skupiny
  - Aktualizovat soubor FD
    - Hierarchické vazby
    - Poznámkový aparát
    - Automatické aktualizace
  - FD vyjadřující fyzické vlastnosti zatím ponechat v souboru (kompaktní desky, gramofonové desky...)
    - RDA pole 336
  - FD obsahující informace o jazyku a národnosti autora a charakteristiku uživatele ponechat v souboru (české romány, publikace pro děti...)
  - Sledovat vývoj v mezinárodní oblasti

Problémy 2

- 3 umožnění efektivní harmonizace/mapování řízených slovníků
  - Doplnit nadřazené termíny, kde je to potřeba
  - Odstranit tzv. „malé authority“ = neschválené authority pro nástrojové obsazení a přesun této informace do pole 382
  - Doplnit poznámky o používání
  - Vytvořit termíny FD pro přesun vazby z VT

Problémy 3

- 4 rozšíření zpřístupnění beletrie pomocí anotací
- Řešeno v kooperaci s MK v Praze, která je garantem projektu sdílené katalogizace beletrie – zatím v jednání

Problémy 4

- 5 příprava metodiky pro zpřístupnění filmů
- Řešeno v kooperaci s Národním filmovým archivem v jednání

Problémy 5

- Schváleno použití pole 382 pro obsazení
- Schválena metodika Metodický návod pro zápis údajů v poli 382 – bude vystaven na webu NKP
- Schválen zápis o počtu rukou u klávesových nástrojů
- Schválena interpunkce při zobrazení pole 382

Pracovní skupina pro hudební dokumenty

- \$a Obsazení
- \$b Sólista
- \$d Zdvojené obsazení
- \$e Počet souborů stejného typu
- \$n Počet interpretů pro stejné obsazení
- \$p Alternativní obsazení
- \$r Celkový počet interpretů účinkujících vedle hudebních souborů
- \$s Celkový počet interpretů

Pole 382

- \$t Celkový počet souborů
- \$v Poznámka
- \$0 Číslo autoritního záznamu
- \$2 Zdroj termínu
- \$3 Bližší určení dokumentu
- \$6 Propojení polí v jiném písmu
- \$8 Propojení souvisejících polí

Pole 382

- Zápis:
  - 382 01 \$a zvonkohra \$ n 1 \$a xylofon \$n 1 \$a bicí souprava \$n 1 \$s 3
- Rejstřík:
  - Zvonkohra (1) ; xylofon (1) ; bicí souprava (1) ; [3]
- Zobrazení ve standardním formátu:
  - Zvonkohra (1) ; xylofon (1) ; bicí souprava (1) ; celkový počet interpretů: [3]

Pole 382 - příklady

- 382 01 \$klavír \$n 2 \$v 4 ruce, 1 klavír)
- Klavír (2) (4 ruce, 1 klavír)
- Klavír (2) ; (4 ruce, 1 klavír)

Pole 382 - příklady

- Kdy uvádět obsazení u CD, GD...
  - Když obsahují jedno dílo
  - Když obsahují několik děl se stejným obsazením
  - Když obsahují více děl s obsazením uvedeným současně s dílem

Pole 382 – zvukové dokumenty

- Převod termínů z 650 Věcné téma do 655 Forma/žánr (FD)
  - 1. polovina 2018 – příprava
  - Léto 2018 – Pracovní skupina pro věcné zpracování – schválí výsledek

- Kontakt:
vaskova@kfbz.cz

Děkuji za pozornost